

Ví, co si myslíš. Ví, co uděláš.
Splní všechna tvá přání... Ale co za to?

Jennifer McMAHON

AUTORKA BESTSELLERU ZIMNÍ LIDÉ

duchařský
horor

PROKLETÁ HOLČIČKA

přeložila Jana Zatloukalová

PROKLETÁ
HOLČIČKA

Copyright © 2024 by Jennifer McMahon

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jana Zatloukalová, 2025

Cover © Anna Dorfman, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5668-1 (pdf)

Jennifer
McMAHON

PROKLETÁ HOLČIČKA

přeložila Jana Zatloukalová

*Pro všechny matky a dcery,
které vědí, jak to může být těžké.*

před třiceti sedmi lety

„Ali Aligátor?“ zašeptala matka, když se vplížila do pokoje, vklouzla pod objemnou peřinu a uvelebila se na široké posteli těsně vedle mě. Bylo mi osm a připadala jsem si jako velká holka, která už je na mamínčino mazlení trochu stará, ale i tak – jakmile se ke mně přimáčkla celým tělem, spokojeně jsem vydechla a přitiskla se k ní ještě víc.

Dokonale jsme k sobě pasovaly. Tak dokonale, že jsem si nebyla jistá, kde končím já a kde začíná ona.

„Spíš, zlatíčko?“ zeptala se. „Nebo si hraješ na vačici?“

Trochu jsem pootevřela oči a zamžourala na číslice, které ukazovaly hodiny na nočním stolku – 2:15.

Moje matka často pracovala v ateliéru dlouho do noci, někdy v něm dokonce zůstávala až do rána a malovala. Ale to si pak každou chvíli dávala pauzu, chodila za mnou do pokoje a celá nedočkavá mě budila, aby mi ukázala své poslední dílo, protože do druhého dne by to nevydržela. A někdy mě budila i proto, aby se zeptala, jestli s ní nechci péct sušenky nebo zaběhnout do non-stopu pro zmrzlinu a kořenové pivo, abychom si udělaly plaváčky.

Zajela mi prsty do vlasů, sjížděla mi jimi dolů po zádech a přitom narážela na vystouplé hrbolky mých obratlů. Aniž bych jí viděla na ruce, věděla jsem, že prsty má jako vždy potřísněné barvou. Taky byly trochu cítit terpentýnem, stejně jako hadry v jejím ateliéru – nasáklé hořlavinou, jen je zapálit.

Obličejem se přiblížila k mému, až se dotkla mé tváře. „Vím, že jsi vzhůru,“ prohlásila a hned mě ovanula i jiná

vůně, odlišná od lehounkého závanu terpentýnu. Její dech silně páchl ginem: byl to těžký, neustále přítomný opilecký zápach, jehož nepochopitelná svěžest ve mně vyvolávala představu celého lesa vánočních stromků.

Prsty si dál razila cestu po mé noční košili, postupně jimi obkroužila všechny obratle a nakonec mi na záda napsala velkými písmeny, jako by chtěla hláskovat:

M-Á-M T-Ě R-Á-D-A.

Usmála jsem se a přivinula se k ní ještě těsněji.

„A že mám,“ řekla a ta slova byla tak nezřetelná, až se mi z toho sevřel žaludek. „Jsi moje skvělá holčička. Pro tenhle svět skvělá až moc. Někdy si myslím, že...“ Její slova těžkla a zněla zvláště. „Myslím, že jsem tě toho měla ušetřit. Možná jsem tě měla utopit hned, jak ses narodila, a nevystavovat tě trápení, které přijde,“ zabroukala mi do vlasů.

Srdce se mi rozbušilo tak strašně nahlas, že to určitě musela poznat. Jako když se rozdrnčí alarm.

Přitáhla si mě k sobě blíž, čímž mi z hrudi vytlačila všechen vzduch.

Nedokázala jsem se vyprostit, i kdybych stokrát chtěla.

Představovala jsem si, že se doopravdy topím, že mě něco stahuje pod hladinu, nemůžu popadnout dech a plíce se dožadují vzduchu.

Pomyslela jsem na nůž, který jsem měla zastrčený pod polštářem. Nebyl to nůž ledajaký, byl kouzelný, jelikož jsem ho očarovala zaříkáváním, nabila měsíčním světlem za úplňku a očistila slanou vodou a kouřem z březových větvíček. Dala jsem mu jméno *Temnopád*, neboť veškeré zlé bytosti, které jsem s ním přemohla, dokázal pokaždé spolehlivě srazit zpátky dolů, do temné hlubiny plné stínů, odkud vzešly.

Tehdy jsem věřila na kouzla a čáry. Věřila jsem, že všechno má nějakého ducha a energii, které je možné vnímat a naslouchat jim. Byla jsem přesvědčená, že skály a rostliny ke mně

promlouvají, že husy letící mi nad hlavou přinášejí poselství a zvěstují běh věcí příštích. A věřila jsem, že existuje dobro a zlo, které jsou do sebe natolik zamotané, až připomínají hustou změť vzájemně propletených lián. Někdy jde jen stěží rozeznat, která je která.

Dělala jsem i jiné věci, abych se cítila v bezpečí. Kolem postele jsem nasypala kruh ze soli a k noži jsem si pod polštář strčila i bibli, kterou mi dala teta Frances k šestým narozeninám. Byla to dětská bible s obrázky.

V bibli jsem si nejvíc oblíbila obrázek Noemovy archy: všechna zvířata světa hezky v párech nastupující na velkou loď. Pokaždé, když jsem se na ilustraci dívala, dělala jsem si starosti – lvi určitě sežerou kozy, koně zašlápnou králíky a kde jsou nejmenší tvorečkové, stonožky a červi? Jak ti se zachrání?

Nehýbala jsem se a poslouchala matčin dech.

Nádech, výdech. Nádech, výdech.

Kdybych se nehýbala a předstírala, že si hraju na vačici, třeba by odešla. Anebo by možná zůstala celá bez sebe vedle mě.

Ráno si nejspíš budu myslet, že to byl jen sen. Že jsem si jen představovala, jak vchází ke mně do pokoje a šeptá mi všechny tyhle věci. Až se na ni budu u snídaneš dívat přes stůl, v denním světle mi to bude připadat neskutečné. Bude těžké uvěřit tomu, že se to stalo, když se na mě matka, zalitá a celá opojená ranním světlem přicházejícím skrz kuchyňské okno, usměje a zeptá se, jestli chci na toust malinovou zavařeninu (na ten toust, z něhož předtím odřízla kůrku přesně tak, jak jsem to měla ráda) a jestli můj starší bratr Ben chce víc arašídového másla. Kdybych se jí odvážila zeptat na její noční návštěvu, nazvala by mě hloupou husou, která si vymýšlí báchorky. Pak by pro nás mohla vymyslet nějaké zábavné dobrodružství, kterým bychom strávili celý den – jako třeba když jsme jeli vlakem do města jenom proto, abychom si dali

kuřecí gyros, nebo když jsme z obýváku udělali cirkus a snažili se přimět našeho nebohého kocoura Luckyho, aby chodil po laně jako provazochodec.

Ale teď jsem se jen soustředila na to, abych se nehýbala, zavřela jsem oči a víčka pevně stiskla k sobě.

Představovala jsem si, že jsem mrtvá. Zahrabaná hluboko pod zemí, pusou plnou hlíny a kořeny zapletené do vlasů. Říkala jsem si, že mě moje matka snad opravdu utopila, když jsem byla menší. Představovala jsem si, jak sedí na náhrobní desce, ramena shrbená pod tíhou viny a hoře, a skrz vrstvu zeminy silnou šest stop promlouvá ke své mrtvé holčičce spočívající v práchnivějící rakvi.

„Měla jsem tě před tím vším zachránit,“ zašeptala matka.

Cítila jsem, jak se mi po tváři koulí horká slaná slza.

Zvedla mi zadní díl noční košile.

Vydrž, nehýbej se, říkala jsem si.

Jsem mrtvá, jsem mrtvá, jsem mrtvá.

„Mám jedno tajemství,“ pravila matka. Její hlas zněl hebce, jako když kněz dává ve zpovědnici rozhřešení. „Chceš, abych ti ho řekla?“

Ucítila jsem, jak se mi něco tvrdého a ostrého zarylo do zad.

Nehet?

Dravčí spár?

Hrot čepele?

V duchu jsem to viděla: něco ostrého a blýskavého, co se mi zanedlouho zabodne do měkkého místa mezi žebry a vši silou se protlačí kousek dolů, až k srdci, které mi rozpoltí vedví.

Tlak zesiloval stejně jako řezavě palčivá bolest. Cítila jsem, jak matka znovu naznačuje jakési tvary, tentokrát to ale nebyla písmena, nýbrž kruh, byla to nekonečná spirála pokračující dokola, dál a dál, co se mi zarývá přímo do kůže. Cosi, co nemá začátek. Ani konec.

Kousla jsem se do rtu, abych bolestí nevykřikla, a vytřeštila jsem oči.

„Mami, prosím,“ zakňourala jsem.

Prosím, přestaň a jdi pryč.

A vtom jsem spatřila stín, který matka vrhala na stěnu, ohraňčený bledým měsíčním světlem proudícím oknem dovnitř.

Až na to, že to nebyl její stín a nebyla to moje matka.

Už ne.

Připadalo mi, že můj řev zaplnil celý pokoj, celý dům, celý vesmír.

Rychle jsem sáhla pod polštář a popadla nůž.

kapitola první

Anděl se roztříštil na tisíc malých kousků.

Vyklouzl mi z ruky a rozbil se dřív, než jsem si stačila uvědomit, co se děje.

„Zatraceně,“ zamumlala jsem.

Nejistě jsem se kymácela na samém vrcholku štaflí v rohu obývacího pokoje, kam jsem se ho snažila pověsit. Anděl z čirého skla se každý rok v čase Vánoc houpal na stejném místě, vždycky trochu ve stínu, a seshora na nás blahosklonně shlížel, jak zdobíme stromeček, popijíme vaječný punč, sedíme u kýčovitě dojemných vánočních filmů a na Štědrý večer vzdycháme nad rozbalenými dárky. Podivný, nekale vyhlížející pozorovatel bez sebemenších emocí, netečný špeh.

Pravda byla, že jsem tu andělskou bytost tak trochu nesnášela. Připadala mi ohyzdná (měla vypouklé oči jako nějaký hmyz) a celkově vyhlížela víc než strašidelně.

To ovšem neznamenalo, že jsem ji chtěla rozbít.

„Ali? Zlatíčko? Jsi v pořádku?“ zavolal Mark z horního patra.

„V pohodě,“ zašveholila jsem na něj zpátky, slezla ze žebříku a zvedla největší kus, který z andělské postavy zbyl. Byla to její hlava. Velké oči bez zorniček na mě vyčítavě zíraly: *Jak jsi mi to mohla udělat?*

V televizi na kanálu pro sváteční klasiku vyhrávaly vánoční koledy – pokojem se zrovna linula přeslazená verze

písničky „Let It Snow! Let It Snow! Let It Snow!“. Mark na vánoční hudbě trval, prohlašoval, že pomáhá navodit slavnostní atmosféru.

Přál si, aby všechno bylo dokonale nachystané, až se holky vrátí ze školy. Krabice s ozdobami, stromek připravený, jen ho ustrojit, dům provoněný perníčky a k tomu všudypřítomná vánoční hudba. Dokonce i našemu chudákovi psovi kolem krku slavnostně uvázel červenou vánoční mašli.

Na tento den se Mark těší nejvíc z celého roku. Je to jeho zdobící den. Dokonce si na prvního prosince pokaždé bere volno v práci, jako by to byl taky nějaký svátek. Vzpomínka jsem se a snažila se mu to nezkazit. Opravdu jsem se snažila.

„Tradice,“ opakoval Mark s oblibou stále dokola a říkal mi, jak je důležité ji udržet zejména kvůli holkám, že jim tak vytváříme vzpomínky, které jim zůstanou po celý život, a ony pak tradici předají svým dětem a jejich děti zase svým.

Moxie, naše šestiletá černá labradorka, ležela v pelechu v rohu obývacího, očividně rozčarovaná ze své velké červené mašle. Při zvuku anděla tříštícího se o podlahu zvedla hlavu, a když viděla, že se nic zvláštního neděje, zafuněla a uvelebila se zpátky do původní polohy.

„Let It Snow!“ plynule přešlo v „Holly Jolly Christmas“ a já už to nevydržela – popadla jsem ovladač a televizi vypnula.

Bylo teprve prvního prosince! Jak v tomhle můžu ve zdraví přežít následujících čtyřiaadvacet dní předstíraného veselí, aniž bych se zhroutila? Čtyřiaadvacet dní, kdy mi budou říkat, že se mnou není žádná zábava, kdy budu vyvíjet nezměrné úsilí, abych se nesložila pod nátlakem – ať už zjevným, nebo skrytým –, který mě nabádá nezkazit holkám Vánoce tím, že nechám z tváře sklouznout radostnou masku.

Ten nápor a tlak ale nepřichází jen od manžela. Moje nejlepší kamarádka Penny, která bydlí hned vedle, je v tomto ohledu podobně zákeřná. Ačkoliv se ona i její žena Louise

pokládají za pohanky, které objímají stromy a koří se bohyni Země, zrovna Penny je na tom s vánoční náladou stejně jako Mark. V tomto ročním období se z nich dvou stávají spiklenci. Měla jsem je oba ráda, ale nemohla jsem se dočkat, až u nás doma konečně ten duch Vánoc opadne. A jako by toho nebylo málo, na kontě mi dvakrát ročně přistává tučná sumička. Honorář za můj dosud nejúspěšnější umělecký projekt – dětskou knížku, která vyšla před třemi lety. Jmenuje se *Moxie zachraňuje Vánoce*. Je to jednoduchý veselý příběh o černé toulavé labradorce – samozřejmě podle vzoru naší Moxie –, která jedné zaneprázdněné a vystresované rodině ukáže pravý význam Vánoc. Knížku jsem ilustrovala svými dřevoryty, jednoduchými černobílými tisky, které jsem pak zčásti ručně vybarvila. Celé dílko jsem vydala sama v limitovaném nákladu jen pro rodinu a přátele v roce 2010, ale i tak se Moxie docela chytla. Lidé si ji mezi sebou půjčovali, a tak se dostala do širšího povědomí a objednávky se jen hrnuly. Nechala jsem vytisknout další exempláře, a než jsem se nadála, oslovil mě nakladatel, který mi nabídl víc peněz, než jsem si vůbec dokázala představit – bylo to podstatně víc, než jsem si kdy vydělala prodejem svých pohlednic a grafik v okolních obchůdcích a galeriích. Na naléhání mých úspěšnějších přátel, kteří byli umělci, jsem si našla agentku a brzy jsem měla smlouvu na dvě knihy – *Moxie zachraňuje Vánoce* a pokračování, které jsem slíbila a které se mělo jmenovat *Moxie zachraňuje Halloween*. A tak se stalo, že díky jednoduché obrázkové knížce, která měla být jen dárkem pro rodinu a známé, jsem začala být natrvalo spjata se svátky, z nichž jsem většinu nemohla vystát. Ani když jsem byla dítě, nebyly pro mě svátky důvodem k oslavě, ba právě naopak – naplňovaly mě hrůzou a úzkostí, které do mě zapouštěly své kořeny stále hlouběji a hlouběji. Aspoň že ve druhé knize, na niž jsem měla smlouvu, se objevil svátek, jenž mi jako

jediný vadil o něco méně. A starší dcera Izzy, fanyнка všeho strašidelného, byla z mé knihy o Halloweenu nadšená. Naši mladé vyznavače gotické subkultury bylo šestnáct a vůbec se nestávalo často, že by se mi ji podařilo něčím zaujmout, proto jsem vítala cokoliv, co nás mohlo sblížit. Takže teď už jen zbývá druhou knížku dotáhnout do konce.

Před dvěma lety za mnou přišli z *Boston Globe*, že by chtěli reportáž. Udělali se mnou spoustu fotek u mě v ateliéru – na některých byla i Moxie – a samozřejmě museli nafotit i nějaké snímky s vánočním stromkem v pozadí. Mark ho před jejich příjezdem svědomitě nazdobil. Když jsem ten článek četla, málem mě trefil šlak. Reportér popsal náš dům jako *kouzelnou říši zimních divů s rozkošnými radujícími se dětmi, starožitnými skleněnými ozdobami a světlými girlandami na větvích ozdobené borovice, díky níž je celý dům prostoupen vánoční vůní svěžího lesa*.

„Vy musíte Vánoce přímo milovat,“ prohlásil tehdy reportér.

A já zařala zuby a počastovala ho zářivým úsměvem. „Ale samozřejmě, jak by ne!“ zalhala jsem. „Ano, miluji Vánoce.“

Na lhaní mám talent.

Mark založil nesmyslnou tradici, že každý rok koupí novou ozdobu. A ne ledajakou, ale takovou, která nějakým způsobem bude odrážet náš život. První rok to byla absolventská čepice, taková, jaké se nosí na promoci, a od té doby pak každý rok přibýlo něco nového. Když se narodila Izzy, tak na její první Vánoce koupil Mark ozdobu v podobě malého domku, abychom oslavili koupi venkovské usedlosti. Když jsem čekala Olivii, přinesl čápa. A ten rok, co jsme si pořídili Moxie, koupil černého labradora. Na dovolené a vůbec všude, kam jsme se hnuli, obcházel stánky s uměleckými řemesly, bedlivě si prohlížel jejich sortiment a hledal další ozdobu či podobnou drobnost, kterou by si mohl přidat do své stále se rozrůstající

sbírky. Ta už zabírala celou půdu našeho domu – která díky krabicím s jeho cetkami doslova praskala ve švech –, a dokonce i kus sklepa. Když mě Mark požádal, zda bychom mohli uložit některé větší kousky u mě v ateliéru, konečně jsem si dupla. Nevelká stodola vzadu za domem nebyla jen mým uměleckým ateliérem, kde jsem tvořila a tiskla své grafiky, ale byla také jediným místem, které bylo jen a jen moje. Jedním z mála lidí, jimž jsem tam dovolovala vkročit bez předchozího ohlášení, byla Penny. U nás doma platilo pravidlo, že tam nikdo nesmí chodit a rušit mě při práci. Uvnitř se nacházela neuspořádaná sestava starobylého nábytku – velký stůl, prastarý, ale stále funkční tiskařský lis, a všude se povalovaly lahvičky s černou tuší a veškeré další kreslicí potřeby. Na stěnách byly připínáčky přichyceny nejrůznější skici a grafiky. Vánoční výzdoba nebyla povolena.

„Co se stalo?“ zeptal se Mark lehce káravým tónem, když upozoroval rozbitého anděla. Jako bych snad tím chudákem nic netušícím andělem schválně mrskla o zem a ještě ho rozdupala. Pohledem sjel z jeho hlavy, kterou jsem držela v ruce, na střepey rozseté po podlaze jako drobounké kousky rozdrčeného ledu.

Ani jednou mi neskočil na to, když jsem předstírala, že jsem královnou Vánoc. Vždycky mě viděl takovou, jaká doopravdy jsem, a navzdory tomu mě z nějakého nepochopitelného důvodu miloval.

„Byla jsem zrovna nahoře na žebříku a vyklouzl mi z ruky,“ pokrčila jsem omluvně rameny. „Promiň, že jsem takové nemehlo.“

Anděla měli u Marka doma, už když byl dítě. Když mu pak zemřeli rodiče, zdědil po nich všechny vánoční ozdoby (jako bychom jich měli málo) a od té doby o Vánocích vždy s potěchou otvíral ty staré krabice a všem třem nám vyprávěl příběh každé ozdoby.

„Toho anděla si rodiče přivezli z výletu do Německa,“ připomněl mi a vypadalo to, že má na krajíčku, jak usilovně mrkal dlouhými hnědými řasami.

Měl na sobě pohodlné oblečení, které nosil vždycky, když před svátky nešel do práce – byla to taková jeho domácí uniforma na vánoční zdobení: levisky a flanelová košile s červeno-zelenými kostkami. Ve tváři byl lehce uzardělý, to jak pořád běhal nahoru a dolů po schodech. Seznámili jsme se v devatenácti a teď nám oběma táhlo na pětáctýřicet. To znamená, že jsme spolu strávili už víc než polovinu našeho života. Občas se mi v něm ještě podařilo zahlédnout odlesk toho hubeného kluka s velkýma očima, kterého jsem potkala na večírku prváků Vermontské univerzity a který měl kapsy kabátu napěchované svazky poezie.

„Promiň,“ omluvila jsem se znovu.

A bylo mi to opravdu líto. Mrzelo mě, že jsem rozbila vzpomínku na jeho šťastné dětství. Že jsem už teď zkazila Vánoce.

Ve vedlejší místnosti se mi rozdrnčel mobil. Měla jsem ho v nabíječce v kuchyni. „Radši to půjdu vzít,“ řekla jsem s úlevou, že mám výmluvu, abych mohla odejít. Pospíšila jsem si, abych to stihla zvednout. Nejspíš to bude Penny, která si potřebuje něco půjčit.

Když jsem uchopila telefon a podívala se na displej, na okamžik jsem zatoužila, abych to bývala nestihla. Než tohle, to bych tisíckrát radši zůstala s Markem a utěšovala ho kvůli rozbitému andělovi z Německa. Pohrávala jsem si s myšlenkou, že to nevezmu, ale věděla jsem, že by volal znovu. Bude lepší zvednout to hned a mít to z krku.

„Ahoj Paule,“ zašveholila jsem a snažila se, abych působila co nejveseleji. „Jak se máš?“

„Ahoj Alison. Mám se... dobře.“ Ale podle tónu hlasu to nevypadalo, že by se měl dobře. Zněl vyčerpaně. „A co ty? Doufám, že se ti daří dobře a Markovi a holkám též.“

Paul byl už více než patnáct let matčiným osobním asistentem. Staral se jí o všechny záležitosti jak pracovního, tak i soukromého života. Zařizoval jí cesty, rozhovory, akce v galeriích a muzeích i veškerý prodej jejích děl. Dokonce mně a bráchovi k Vánocům i k narozeninám posílal přání podepsaná pokaždé stejně – *S láskou máma* –, ovšem rukopisem, který očividně nebyl její. Bydlel v malém domku, který kdysi sloužil jako přístřešek pro kočáry a nacházel se na jejím pozemku ve Woodstocku, a neustále jí byl po boku. Doprovázel ji na každou výstavu a všude jezdil s ní, ať už to bylo kamkoliv.

Bez něj by byla ztracená. A on, jak jsem věděla, bez ní taky. Ve skutečnosti na tom byl dost špatně, než si ho k sobě vzala. Seznámili se na setkání spolku *Anonymních alkoholiků*, kde Paul, jenž pocházel z nuzných poměrů bez jakéhokoliv zázemí a v mládí nasával jako Dán, skončil poté, co nejméně posté přišel – díky své nepoužitelnosti po nikdy nekončícím flámu – o práci stavebního dělníka. Znepokojilo mě, když mi matka oznámila, že si jako osobního asistenta do ateliéru i domů najala úplně cizího člověka, ale ona se mým obavám vysmála a prohlásila, že nerozumím vzájemné pospolitosti mezi *Anonymními alkoholiky* a sepětí, které mezi sebou mají.

Časem dokonce Paulovi pomohla dodatečně získat středškolský diplom, něco jako zrychlenou maturitu, i s příslušným titulem. Pečlivě ho vedla a formovala si ho až do doby, kdy se mohl na plný úvazek stát jejím osobním asistentem. Se zájmem jsem sledovala jeho proměnu, kdy se během několika let z ošuntělého chláпка v roztrhané bundě Carhartt, který bázně klopil oči, když s vámi mluvil, stal sebevědomý muž, světák, který nosí obleky šité na míru a řídí celý matčin život i podnikání. O matce mluvil, jako by to byla jeho hrdinka a spasitelka. Její svět se stal celým jeho životem.

„Jsme v pohodě,“ ujistila jsem ho a hrozila se toho, co přijde. Čas od času mi volával, aby mi podal pomyslnou olivovou

ratolest (kterýžto nápad pocházel výlučně od něj, a nikoliv od mé matky, tím jsem si byla naprosto jistá), pozval mě na nějaký večírek či jinou událost a sdělil mi, že matka by byla nadšená, kdybych mohla přijít. Poslední dobou jsem to nikdy neudělala, pokaždé jsem dokázala vymyslet naprosto věrohodně znějící výmluvu: nemocné děti, deadline v práci nebo jiný zástož. „Hrozně ráda bych přišla,“ říkávala jsem. „Vyřiď, prosím, matce, že mi to je opravdu líto.“

Dřív jsem chodila. To bylo tehdy, když jsem si ještě dovolila věřit, že matce na mně záleží a doopravdy mě tam chce. Když jsem si dovolila doufat, že bychom mezi sebou přece jenom mohly mít normální vztah jako matka s dcerou.

Vzpomněla jsem si na její poslední akci, které jsem se zúčastnila – byla to vernisáž v jedné newyorské galerii asi před pěti lety. Paul trval na tom, abych přišla, a tvrdil, že pro matku to bude „potěšení nadevše“, pokud se tam objevím. Tak jsem si koupila pěkné šaty, nové boty, a dokonce jsem zašla i ke kaděrníkovi. Sedla jsem na vlak, a když jsem dorazila do galerie a matka na mě spočinula pohledem, zatvářila se zmateně. „Alison? Co tu proboha děláš?“ zeptala se mě. Vymáčkla jsem ze sebe vysvětlení, že mě pozval Paul. „Aha,“ řekla a hněvivýma očima pročesávala sál, aby ho našla. „Dobrá tedy, tak si můžeš dát trochu vína.“ Potom se rozběhla k malé skupince uhlazených a intelektuálně vyhlížejících znalců umění, kteří se během pár vteřin všichni do jednoho rozesmáli nad nějakým jejím okouzlujícím výrokem.

Nakonec jsem do sebe hodila tři sklenky vína a mrzutě sledovala, jak se prodírá davem a evidentně dělá všechno pro to, aby se ode mne držela co nejdál. Prohlížela jsem si její obrazy: zneklidňující sérii krajinek, do nichž byly zasazeny nejrůznější části lidského těla – strom s plícemi, jezero s děsivými ústy a žaludkem, hora pokrytá očima. Zdálo se mi, že se sem mé nové šaty nehodí, ovšem doma ve Vermontu, když jsem si je

oblékala, jsem se v nich cítila skvěle a nóbl. Připadala jsem si jako idiot. Paul se někam ztratil a na mé rozhořčené esemesky neodpovídal. Vytratila jsem se z galerie, aniž bych se s někým rozloučila.

„Alison, důvod, proč ti volám...“ na okamžik se odmlčel, „je tvoje matka.“

Jak jinak. Ježíši Kriste. Na co mě chce pozvat teď? Na výletní plavbu lodí třeba? Nebo na lázeňský pobyt pro matku s dcerou do Saratogy?

„Je nemocná,“ řekl.

Co si pamatuju, tak moje matka nebyla nikdy nemocná ani jeden jediný den. Brácha říkával, že se jí bojí úplně všechno, i viry a bakterie.

Ben se nikdy ani nesnažil skrývat svou averzi vůči ní. Odmltal jí odpustit to, co se stalo před mnoha a mnoha lety. Dokonce jí dával za vinu i sebevraždu našeho otce.

V dospělosti jsem před ním matku bránila. Neúnavně jsem mu připomínala, že za její nepřijatelné chování může její vlastní trauma a alkoholismus a že vychovávat sama dvě děti po tak velké tragédii muselo být nepředstavitelně těžké. Věřila jsem, že nás svým způsobem měla ráda a dělala pro nás to nejlepší.

„Měl bys jí dát ještě jednu šanci,“ sdělila jsem mu. „Změnila se a už nepije.“

Ben ani chvíli nezaváhal a vmetl mi do tváře, že jsem blázen, pokud jsem jí odpustila. Že ji mám přestat omlouvat a radši se podívat pravdě do očí – naše matka byla a je krutá manipulátorka, která by si za to zasloužila něco ve stylu procházky všemi devíti pekelnými kruhy najednou.

„Jak to myslíš, nemocná?“ zeptala jsem se Paula. V duchu jsem listovala kalendářem a snažila se vzpomenout si, kdy jsem s ní mluvila naposledy. Poslat textovku pro mě bylo vždycky jednodušší. Nakonec jsem v paměti vypátrala, že

naposledy jsme spolu mluvily v červenci, kdy jsem se na své narozeniny trochu picla a zavolala jí, abych se jí zeptala, jestlipak vůbec ví, co je za den. Rozesmála se, sdělila mi, že ano, a pak se mi jala vyprávět o svém dvacetihodinovém porodu.

Zamrkala jsem, telefon pořád přitisknutý k uchu.

Červenec.

Opravdu jsme spolu tak dlouho nemluvily?

„Má rakovinu,“ řekl Paul. Znovu se na okamžik odmlčel.
„Rakovinu slinivky.“

Všechno se se mnou zatočilo. Raději jsem se sesunula na jednu ze stoliček u našeho barového pultu. „To nezní nijak dobře,“ řekla jsem.

„To ne,“ pravil. „A je to ten nejhorší scénář, Alison. Čtvrté stádium. Doktoři...“ Paulovi se zlomil hlas. „Říkají, že v tomto stádiu už není moc možností než jí poskytnout co největší pohodlí. Byli jsme u všech specialistů. U těch nejlepších z nejlepších. A všichni se shodli na tom, že už je to natolik rozšířené, že operace ani chemoterapie s tím nemůžou nic udělat.“

Z vedlejšího pokoje sem doléhal zpívající hlas, který dotěrně připomínal: *Vidí tě, když spíš, ví, kdy se probudíš.*

„Řekli, kolik času jí zbývá?“ hlesla jsem tiše.

Paul se zhluboka nadechl a vydechl. Hlas se mu třásl. Pláče snad? „Moc ne. Snad pár týdnů. Maximálně měsíc nebo dva. Je na tom špatně, Alison.“

Připadalo mi, že kolem mě vyrůstá zeď a zvenku na ni tlačí celý svět, a já se cítila nepatrná a naprosto zdrcená.

„Kde je?“

„V newyorské Presbyteriánské nemocnici při Kolumbijské univerzitě. Jsem tu s ní.“

Celá rozechvělá jsem se dlouze nadechla. Snažila jsem se z toho všeho vzpamatovat a vstřebat to.

Zvedla jsem hlavu a spatřila Marka, jak v rukou drží zašmodrchanou šňůru s vánočními světýlky a hledí přímo na mě. Musela jsem vypadat příšerně, protože světla odložil, přistoupil ke mně blíž a rty naznačil: *Co se děje?*

Starý parní radiátor si v obývacím pokoji pobrumlával a syčel. Podívala jsem se na ledničku, na které visely rozjasněné veselé obrázky, které nakreslila Olivie, a fotka z minulých prázdnin, na níž se Olivie a Izzy drží za ruce a společně skáčou do vody z přístavního mola. Domem se linula vůně perníčků, které Mark napekl, a všude kolem vonělo jehličí. Všude to dýchalo teplem, jako bych byla na tom nejbezpečnějším místě, kam na mě nic zlého nedosáhne.

„Ptá se po tobě, Alison,“ řekl Paul.

Zavřela jsem oči. Jako když mi bylo pět a držela jsem se jí za ruku, když mě vedla do školky. Brečela jsem a prosila ji, aby mě tam nenechávala, aby mě prosím, prosím, prosím, vzala zpátky domů.

Klekla si na kolena, tam na chodbě před dveřmi do třídy. Zahleděla se mi do očí a pak pravila: „Nebudeš pryč ode mne. Ne doopravdy. Budeš tady ve školce, najdeš si kamarády a naučíš se něco nového. Já zatím budu doma malovat, ale ve skutečnosti budeme spolu, a víš proč, Ali Aligátor?“

Zavrtěla jsem hlavou, slzy se mi koulely po tvářích a stékalý na moje sváteční šaty, které mi máma dala na první den ve školce.

„Protože jsme propojené, ty a já,“ prohlásila. „Zavři oči. Copak to necítíš? Ode mě k tobě vede neviditelná nitka, takže ve skutečnosti nikdy jedna bez druhé nebudeme. Opravdu ne.“ Osušila mi oči. „Tak utíkej a už žádné slzičky. Buď moje statečná bojovnice. A když se ti po mně bude stýskat a budeš smutná, jen zavři oči a vzpomeň si na tu nitku. Nikdo ji nemůže přetrhnout. Nikdo nikdy. Dokonce ani žádná z nás. Jsme spolu svázané navždycky.“

„Tak co se děje?“ zeptal se znovu Mark šeptem, přistoupil těsně ke mně a položil mi ruku na záda. Přimáčkla jsem si telefon k uchu ještě víc a poslouchala Paulův dech a tlumené nemocniční zvuky v pozadí.

„Vyříd' jí, že dorazím co nejdřív,“ slíbila jsem mu.

Zavěsila jsem a sklouzla pohledem níž. V ruce jsem stále držela uraženou hlavu anděla a svírala ji tak pevně, že okraj ulomeného skla připomínající zubaté ostří pily mi pořezal dlaň. Andělova tvář na mě upřeně zírala, celá ulepená od krve, a její oči posměšně říkaly: *A mám tě zpátky.*

kapitola druhá

Zaplatila jsem nemalou částku, abych se ještě dostala do posledního přímého letu, který byl toho dne vypraven z Burlingtonu do New Yorku. Přistáli jsme na letišti JFK nedlouho po osmé hodině. Přehodila jsem si přes rameno tašku s věcmi na přenocování a mávla na taxík, abych se dostala do Washington Heights. Město ve mně vyvolávalo paniku a pocit mé vlastní nepatrnosti. A ty vysoké budovy! Ulice a chodníky hemžící se lidmi, všude hluk. Tak tohle je hlavní důvod, proč jsem se odstěhovala do Vermontu – do kraje bez billboardů, do města, kde už je po šesté odpoledne všechno zavřené. Potřebovala jsem klidné místo, kde bych mohla nerušeně naslouchat svým myšlenkám. Už jsem měla dost té přemíry rozličných podnětů, které na mou mysl dorážely ze všech stran a kterými jsem se ve svém nejbližším okolí rozhodně nehodlala obklopovat.

Když jsem dorazila do nemocnice, poslala jsem Paulovi esemesku a on mě vzápětí nasměroval, kam mám jít. Vyšla jsem se nablýskanou chodbou k výtahům, do jednoho nastoupila a vdechovala nemocniční vůně – dezinfekci, špitální jídlo a zármutek (pokud má zármutek nějakou vůni). Cítila jsem se stejně, jak jsem se obvykle v nemocnici vždycky cítila. Jako kdybych se ocitla v jiném světě, který se řídí svými vlastními pravidly, má své vlastní mikroklima, svůj vlastní vzduch, v němž každý pohled i zvuk mají svůj specifický význam. Výtah byl přeplněný lidmi v různobarevných

pracovních uniformách i v bílých pláštích a návštěvníky přinášejícími květiny nebo něco dobrého na zub. Nikdy jsem si o sobě nemyslela, že bych měla klaustrofobii, ale tady toho na mě bylo opravdu moc – příliš stísněný prostor, všechna ta těla nacpaná uvnitř, otřásání výtahové kabiny a vyčpělý pach kávy.

Paul na mě čekal na chodbě hned u výtahu a vyhlížel tak skvěle, jako by právě vystoupil ze stránek pánského magazínu GQ – rovnoměrně opálený, tmavé vlasy čerstvě sestříhané, khaki kalhoty a bleďmodrá košile, která mu dokonale padla, jako by byla šitá na míru. Nevypadal ani o den starší, než když jsme se viděli minule. On vlastně nestárne vůbec. Nejspíš bude pořád vypadat na třicet.

A když jsem ho objala, zjistila jsem, že dokonce i úžasně voní – drahou vodou po holení, čistou bavlnou a vlahou kůží.

„Jak se jí daří?“ zeptala jsem se.

Místo odpovědi si jen povzdechl a beze slov zachmuřeně potřásl hlavou.

„Paule,“ odhodlávala jsem se váhavě, ale potřebovala jsem se zeptat, potřebovala jsem to vědět. „Opravdu se na mě matka ptala? Nebo je to zase tvoje práce?“

Nedokázala jsem se vyrovnat s představou, že tam neočekávaně vpadnu a na matčině tváři znovu uvidím překvapení, odpor či zklamání. Nechtěla jsem se smířit s odmítnutím. Ne teď. Ne tady.

„Chtěla, abys přišla. Několikrát mě o to požádala.“ Tvářil se u toho žalostně, jako by ho ranilo vědomí, že on sám jí nestačí.

Přikývla jsem. „Já jen... no, však víš, že ona a já...“ Nevěděla jsem, jak dál. V očích mě pálily slzy. Spěšně jsem je setřela.

„Alison,“ řekl a uchopil mě za ruku. Vypadalo to, že neví, co jiného by měl říct.

Odkáslala jsem si. „Takže s tím nemůžou nic dělat? Nedá se to léčit?“

Zavrtěl hlavou. „Měla by sis promluvit se sestrami a s doktorem, samozřejmě. Teď už jde jen o to, aby jí bylo dobře. Říká se tomu paliativní péče.“

Zhluboka jsem se nadechla. Pohlédla jsem na sestru, která z chodby vjížděla s vozíkem do pokoje. Zaposlouchala jsem se do mechanického pípání a hukotu vzdálených přístrojů, do tichého šumu hlasů i hrčivého zvuku zvonků. Světla na stropě svítila příliš ostře a jasně, podlahy byly příliš lesklé a nablýskané.

„Chtějí ji poslat do hospice,“ pravil Paul.

Přikývla jsem, jako by mi něco z toho dávalo smysl.

Právě přicházím o matku. Celé roky jsem si namlouvala, že ještě máme čas. Že to mezi sebou nějak napravíme a že konečně budu mít mámu, po které jsem vždycky toužila. Jenže teď jsme tady a žádný čas už nám skoro nezbývá.

Hruď se mi sevřela. Přinutila jsem se pomalu a zhluboka nadechnout.

„Ale jde o to,“ řekl Paul, „že ona tam nechce jít. Tvrdí, že nechce zemřít ve sterilním prostředí, na neznámém místě, obklopená cizími lidmi.“

„Chce jít domů? Aby se o ni starali tam? Existuje přece domácí hospic nebo soukromé ošetřovatelské nebo tak něco.“

Peníze by nebyly problém. Matka si finančně vedla dost dobře. Vlastně víc než dobře.

Paul se na okamžik odmlčel. Už se mi nedíval do obličeje, ale pohledem zabloudil na zářivě vyleštěnou navoskovanou podlahu. „To je samozřejmě taky možnost. Ale jak jsem řekl, nechce skonat mezi cizími lidmi.“ A bylo to tu zase: ten ublížený pohled, možná v něm byla i špetka zahořklosti. Zaručeně se zdráhá uvěřit tomu, že by ho matka považovala za cizího člověka.

„Tak co teda chce?“

Na hodnou chvíli se rozhostilo tíživé ticho. K mým uším doléhalo pouze další a další pípání, nějaké hlasy a hlášení, aby se do boxu číslo dvě dostavil doktor. Někde na chodbě tiše sténal nějaký pacient, bylo to přízračné.

„Myslím, že by ses jí měla zeptat,“ prohlásil Paul a pohledem tékal po chodbě, aby se na mě nemusel dívat. „Je tamhle,“ kývl, „v pokoji 412. Skočím se podívat dolů do kantýny, jestli tam mají nějaký sendvič. Chceš taky něco přinést? Třeba kafe?“

„Kafe by bodlo,“ řekla jsem mu. Sice jsem dvě měla v ledadle, ale stejně jsem byla malátná a nervózní. Představa šálku horké kávy mě uklidňovala – bylo to něco, co mě na chvíli vrátí zpátky na zem. Otočil se a zamířil k výtahům. Provázela jsem ho pohledem, jak odchází, a pak jsem pomalu a toporně kráčela chodbou a dál nasávala nemocniční pachy.

Když jsem konečně došla k pokoji 412, zastavila jsem se ve dveřích a nakoukla dovnitř. Hlavou mi blesklo, do jakého malého dramatu se chystám vstoupit a stát se jeho součástí.

Matku jsem neviděla od pohřbu tety Frances, který byl v dubnu. Když jsem na ni teď pohlédla, tak přestože od té doby uběhly jen týdny a měsíce, připadalo mi, že zestárla o dvacet let. Bílá jako stěna (ani náznak po make-upu) a vyhublá až na kost, dokonce i vlasy měla truchlivě zplhlé. Byla oblečená do vybledlé nemocniční košile, pod jejíž tenkou látkou se rýsovalo její vyzáblé tělo připomínající právě vylíhnuté ptáče – vypadalo malé, slabé a zranitelné.

Zatoužila jsem se k ní rozběhnout a obejmout ji, ochránit ji před vším, co by jí mohlo ublížit, i před samotnou smrtí. Rukou jsem si přejela oči, nenáviděla jsem se za svou vlastní slabost a zranitelnost, vědouc, že máma by to brala jako na-prostou hloupost.

Už žádné slzičky. Bud' moje statečná bojovnice.

A pak jsem ucítla tu neviditelnou nit, o které mi kdysi vyprávěla a slíbila mi, že nás navždy udrží pohromadě.

Občas jsem přemítala o Benově teorii, že naše matka děti nikdy nechtěla. Ale kdysi nebyla taková. To ještě když byl otec naživu.

Ano, občas bývala náladová a samotářská, to se pak zavírala ve svém ateliéru, kde dokázala setrvat celé hodiny. Ale nikdy nebyla krutá. To až později, když začala pít.

Jednou jsme se s Benem dívali na starý černobílý film *Jekyll a Hyde* a to byl ten okamžik, odkdy to s matkou vidím takhle. Byla to normální hodná máma, jenže pak si otevřela láhev ginu a po troškách usrkávala tak dlouho, dokud se celá její bytost nezměnila a nestala se zlou matkou. Tou matkou, která říkala, že si přeje, abychom se nikdy nenarodili, která nás štípala, a jednou dokonce Benovi zkroutila ruku tak, až mu ji zlomila.

Poprvé jsem se se zlou mámou setkala těsně před otcovou smrtí. Jednoho odpoledne jsem přišla ze školy – chodila jsem tehdy do první – a otec nebyl doma, šel do obchodu. Matka se vypotácela na chodbu a páchla po ginu, vypadala zmateně a rozzlobeně. Ruce měla celé potřísněné červenou barvou, o níž jsem si zprvu myslela, že je to krev. Ublížila si snad? Nebo proboha provedla něco hrozného?

„Ty!“ křikla. „Co tady děláš?“ Jako by mě autobus každý den nepřivážel ve stejnou hodinu.

„Já... jdu přece ze školy.“

„Kdo si myslíš, že jsi?“

Jak jsem měla odpovědět? *Copak to nevíš? Jsem přece tvůj Ali Aligátor, vzpomínáš?*

„Nikdo,“ hlesla jsem tiše celá popletená.

Zavrávala, přikymácela se až ke mně a zapíchla mi ukazováček přímo doprostřed hrudi, až mi na tenkou látku trička obtiskla červenou barvu. „Přesně tak,“ prohlásila a kroutila se jako had. „Nejsi nikdo. Tak se mi zpropadeně klid z cesty.“

Takhle se mnou ještě nikdy nemluvila. Když se hodně napila, občas jsem slyšela, jak se utrhuje na otce, ale na mě nebo na Bena ještě nikdy. My dva jsme nikdy nic podobného nezažili. Kousla jsem se zevnitř do tváře, abych se nerozbrečela, otočila jsem se, školní batoh stále na zádech, a rozběhla se až na konec příjezdové cesty, kde jsem si sedla a čekala, až se táta vrátí domů.

„Co se děje?“ zeptal se, když jsem se k němu vrhla a vzlykala.

Chytil mě do náručí, konejšivě mě kolébal ze strany na stranu, pusinkoval mě na vršek hlavy a nakonec mi zabořil tvář do vlasů, jako by mě chtěl vdechovat. „Co se děje, moje malá krasotinko?“ zeptal se tiše. „Co se stalo?“

A já nevěděla, jak mu mám říct, jak mu jenom mám vysvětlit, že ta ženská uvnitř není moje máma. Už ne.

Stála jsem ve dveřích pokoje 412 a hleděla na matku, jak tam tak leží na nemocniční posteli.

Zřejmě vycítila mou přítomnost, neboť se nepatrně pootočila. Možná ji trochu zatahal její konec naší společné nitě.

„Ty,“ řekla a já zatajila dech a čekala, až se mě zeptá, co tady dělám.

Kdo si myslíš, že jsi?

Nikdo.

Ale pak se jí voskově bledé tváře zaškubaly a její lehce nafialovělé rty se zkrivily do úsměvu. V drobném obličejí jí vynikaly tmavé kruhy pod hluboko zapadlýma očima.

Ani trochu se nepodobala sama sobě, když jsem ji viděla naposledy, až mě napadlo, zdali je to vůbec ona.

„Ano, já,“ řekla jsem, vešla do pokoje a pomalu zamířila k posteli.

„Nebyla jsem si jistá, jestli přijdeš,“ řekla. Upřela na mě své bleděmodré oči a bedlivě mě zkoumala.

„Samozřejmě že jsem přišla.“

Měla bych ji obejmout? Vzít ji za ruku. Políbit na tvář?

Neměla jsem tušení, co se ode mne očekává, a tak jsem tam jen rozpačitě stála a držela tašku. V místnosti to čpělo po dezinfekci a z ní tam prosvítal ještě jiný zápach, jakoby čehosi zkaženého, co se podobalo nahnilému ovoci.

Levou paži měla napojenou na kapačku. Zpod noční košile jí vedly dráty napojené na monitor, který zobrazoval zelené a červené křivky a různá čísla.

„Měla jsi dost důvodů pro to, abys nepřišla,“ pravila.

„No vidíš, a přece jsem tady,“ opáčila jsem téměř vzdorovitě.

„Tvůj bratr by nepřišel.“ A já věděla, že s tímhle se taky neplete. To, že Ben žije co nejdál, na druhé straně země, mi neušlo. K nám na východ přijel až na naši svatbu, když jsme se brali s Markem, a pro to, aby se usadil až v Kalifornii, měl dobrý důvod. „Ne že bych ho o to někdy požádala.“

„No ale já nejsem Ben,“ řekla jsem.

„To opravdu nejsi,“ přisvědčila a pak se zeptala: „Už jsi mu volala, abys mu řekla tu novinu? Bim-bam, čarodějnice je na umření?“

Hrdlo se mi stáhlo. „Ne,“ odvětila jsem. „A až mu to povím, tak tohle určitě neřekne.“

Přemýšlela jsem, že Benovi zavolám, ale nakonec jsem se rozhodla, že počkám, až matku navštívím a budu vědět víc.

Sledovala mě přivřenýma očima. Takhle se na mě dívala vždycky, když chtěla zjistit, jestli lžu. A vždycky měla pravdu. *Znám tě líp, než znáš sama sebe*, říkala.

„Ne, to asi ne,“ prohlásila. „Ale něco podobného by říct mohl, což bys ty nikdy neudělala. Vždycky jsi byla moje hodná holčička, moje statečná bojovnice, pamatuješ? Držák až do konce, ať už se dělo cokoliv.“

Nenapadlo mě, co na to říct, tak jsem jen neznatelně kývla hlavou.

„Nikdy jsem tomu nerozuměla, víš,“ připustila.

„Čemu?“

„Že se mnou po tom všem ještě vůbec mluvíš.“

„Jsi přece moje matka. A já tě mám ráda.“ Tak tohle vyznělo toporně a nepřírozeně. Prázdná slova jako básnička nabíflovaná nazpaměť.

Nepatrně se pousmála, byl to spíš jen náznak úsměvu. Jako by tím chtěla říct: *Nevěřím ti.*

V době, kdy jejím pohonem byl alkohol, nám naše matka provedla spoustu strašných věcí. Ale nebyla to žádná zrůda. Na cenu *Matka roku* by podle obvyklých měřítek sice aspirovat nemohla, ale já věřila, že pro nás dělala vše, co bylo v jejích silách. Byla to skvělá umělkyně, která nám dávala hodiny kreslení, naučila nás péct nadýchaný citronový koláč, tancovala s námi po kuchyni, na naše narozeniny pořádala přihlouplou hru na hledání pokladu a vůbec jsme s ní zažívali bezpočet malých dobrodružství.

Jednou jsme si s ní dokonce hráli na to, že chodíme za školu. Pět hodin nás vezla na poloostrov Cape Cod, abychom si tam dali smažené krevety. To se stalo v jednom z jejích lepších období – tedy žádné pití, jen hodně umění a dobrodružství. Při té dlouhé cestě nám vyprávěla o malé hospůdce, kam jako holka každé léto chodívala se svou nejlepší kamarádkou Bobbi na mořské plody. „Mají tam nejlepší smažené krevety na světě,“ slibovala nám. Strachovala se, že už tam hospůdka není nebo je možná zavřená, ale ona tam pořád byla a vypadala přesně tak, jak si ji máma pamatovala. „Jako

by se tady zastavil čas," prohlásila. „Jako bychom tu znovu byly s Bobbi spolu, prošly nějakým portálem času a byly zase malé holky.“ Natáhla se, aby mě vzala za ruku, ačkoliv já si nebyla jistá tím, čím ruku vlastně chce uchopit: Bobbinu? Moji? Ale nevadilo mi to, pro mě bylo důležitější, jak pevně mě za ni držela, když jsme všichni kráčeli k hospůdce a tam si objednali.

„Chceš něco?“ zeptala jsem se, přičemž se mi ta slova jen s námahou podařilo vysoukat z hrdla. Na jejím pojízdném nočním stolku jsem si všimla džbánu s vodou a kelímku a na zlomek vteřiny se mi zazdalo, že ten prázdný polystyrenový kalíšek je jeden z těch, z nichž jsme onoho dne všichni tři pili na pláži – jako by se časová smyčka právě obrátila proti proudu a já se znovu stala malou holkou. „Vodu? Džus? Nebo něco jiného?“

Zavrtěla hlavou a zavřela oči.

Přála jsem si, aby už se Paul rychle vrátil a přinesl mi to kafe. Všechno by bylo jednodušší, kdyby tu byl.

Kdyby tu kdokoli byl.

Mark se nabízel, že pojede se mnou, ale já trvala na tom, že si vystačím sama. Poté, co jsem mu oznámila tu novinu, chytil mě do náruče a dělal takové ty všechny věci, co správní manželé dělávají. Když mě držel, bylo mi dobře – bylo to opravdové a já se cítila neporazitelně. Milovala jsem jeho vůni po mýdle s tea tree olejem i závan kořeněné vody po holení, kterou používal.

Přitiskla jsem se k němu ještě těsněji a cítila se naprosto ochromená a vnitřně vyprahlá. Žena fungující toliko na autopilota.

„Nevím, co bych si bez tebe počala," svěřila jsem se mu.

Neříkala jsem to snad vždycky?

Dokonce už tehdy na vysoké, když jsme spolu začali chodit, jsem věděla, že je to ten pravý, a to zejména díky tomu, jak

mě dokázal nejen spolehlivě ukotvit, ale i povzbudit k tomu, abych se – navzdory svým věčným pochybnostem – pouštěla do uskutečnění svých ztřeštěných (a častokrát i nezodpovědných) nápadů. Popostrčil mě, abych uspořádala svou první výstavu ve studentské galerii, a díky tomu se mi podařil zásadní krok v mé kariéře – dostala jsem pozvání na stáž od jednoho věhlasného grafika v Provincetownu. Mark mi totiž dodal dostatek odvahy, abych tam zajela, sešla se s ním a dala mu najevo, jak moc o tu nabídku stojím. Ani kniha o Moxie by nevznikla bez Markova přičinění a nikdy neutuchající podpory. Můj manžel mi bezmezně věřil a to mi pomohlo, abych začala věřit sama sobě.

Dnes odpoledne mi pomohl zabalit, zamluvil letenku a připomněl mi, abych si s sebou vzala kartáček na zuby, knihu do letadla, pár výživných müsli tyčinek a několik panadolů, to kdyby něco. Několikrát se ještě zeptal, jestli opravdu nemá jet se mnou, ale já se nenechala zviklat a opakovala mu, že má zůstat doma s děvčaty, dozdobit stromek a pokračovat v obvyklých přípravách, jak jen to bude možné. Souhlasil, ale slíbil, že s krášením stromku počká, až se vrátím z New Yorku zpátky. Když jsem mu říkala, že to není nutné, trval si na svém a prohlásil, že je důležité, abychom to dělali všichni společně jako rodina. Neopomněl přitom zmínit tradice a takové ty věci.

„Proč jsi tady?“ Matčina slova mě vrátila zpátky do přítomnosti. Oči měla zase otevřené a zírala na mě.

Motala se mi hlava, místnost se před mýma očima lehce rozplývala a obrysy věcí se stávaly nezřetelnými. Matka téměř zprůsvitněla. Působila stejně křehce jako ten anděl, kterého jsem předtím upustila.

Pohlédla jsem na ob vaz na ruce a vzpomínala, jak mě Mark vedl do kuchyně ke dřezu, aby mi ránu opláchl a pak na ni přitiskl papírovou utěrku se slovy: „Musíš být opatrnější.“ Když

po chvíli ten kousek papíru dával pryč, rudě se na něm zaskvěla jasná krvavá skvrna podobající se známému Rorschachovu obrázku mûry. Jenže tahle mûra měla žihadlo. Vosí mûra, ale nebezpečně krásná.

Mrkla jsem na matku a v duchu slyšela Markův hlas: *Musíš být opatrnější.*

Jedna část mého já si přála, abych to mohla vrátit zpátky, vypadnout z téhle místnosti a předstírat, že mi Paul nevolal. Ale ta druhá část si tu přála zůstat a matce předvést, že bych pro ni udělala cokoliv. Ukázat jí, že jsem jí odpustila všechny hrůzy svého dětství.

Vzpomínala jsem na všechny ty chvíle, kdy byla opilá a rozezeně mi říkala, že jsem jen hloupá neschopná holka a za nic nestojím. Možná jsem tady teď právě proto, abych jí dokázala, že nejsem zas až tak neschopná.

Kdyby uznala, že za něco stojím, přestal by ten pocit vlastní bezcennosti, který mi sžíral nitro, do sebe nasávat všechno kolem jako černá díra? Tohle by mi nejspíš poradil každý terapeut, který svou práci dělá pořádně.

Nadechla jsem se. „Volal mi Paul,“ řekla jsem a snažila se, aby to znělo věcně, ostatně jako vždy, když jsme poslední dobou s matkou spolu mluvily. Bylo zvláštní vést nezávaznou konverzaci se ženou, která mě vychovala.

„Ano, samozřejmě. Ale *nemusela jsi přijít.*“

„Samozřejmě že musela. Jsi přece nemocná. A Paul mi řekl, že chceš, abych přišla.“

Usmála se na mě. „Měla jsem strach, víš. Že nepřijdeš.“

Její upřímnost mě zaskočila a poplašila. Nikdy předtím jsem od matky neslyšela, že by se něčeho bála.

Pohlédla jsem na ni dolů, jak tam leží na posteli. Vypadala velmi staře, ale najednou zároveň i velmi mladě. Spatřila jsem v ní sebe. Spatřila jsem v ní i své dcery. Já sice měla tmavé vlasy i oči po otci, ale obě dcery i já jsme po mé matce zdědily

stejný typ postavy: byly jsme vysoké, štíhlé, s úzkými rameny a oválným obličejem se špičatou bradou.

Matce se v očích zaleskly slzy a mně se sevřela hrud'. Znovu se mě zmocnila touha ji obejmout a chránit.

Uchopila okraj prostěradla a žmoulala ho v prstech, které měla slabé a pokroucené. „Vím, že toho mezi sebou máme dost k řešení, Alison.“

Srdce se mi rozbušilo jako splašené a já polkla hořkost, která se mi usadila v hrdle. Proč mě sem nechala zavolat?

Přes okraj nemocniční postele ke mně napřáhla ruku a já ji uchopila do své. Její dlaň byla křehká a chladná, ale oplátila mi sevření s neočekávanou silou. A tímhle jediným dotykem jsem se znovu stala malou holčičkou, kterou její matka vede vstříc dobrodružství – do obchůdku, do muzea, na vycházku, na hřiště. Ať už jsme zamířily kamkoliv, matka mě pokaždé držela za ruku a já se cítila v bezpečí, jako bych byla přesně tam, kde mám být.

Jsmo spolu svázané, ty a já.

„Chci se tě na něco zeptat,“ prohlásila a stiskla mi ruku ještě pevněji. „Na něco, na co nemám právo se ptát, ale stejně se zeptám. A nechci odpověď. Teď ne. Chci jen, abys mi slíbila, že o tom budeš přemýšlet. Můžeš to pro mě udělat, moje drahá holčičko?“

V hlavě mi začaly zběsile vířit myšlenky. Chce mě snad požádat o odpuštění? O nějakou laskavost? Nebo mi před smrtí svěřit své poslední přání?

„Samozřejmě,“ vyhrkla jsem překotně. „Cokoliv budeš chtít.“

kapitola třetí

Když mi bylo devět, matka mi provedla tu nejhorší věc, co mohla. Občas sice dělávala podobné věci – tak třeba mi říkala hnusné lži jen proto, aby mě provokovala: že přijdeme o velký šedivý dům, ve kterém bydlíme, tedy o ten jediný domov, který jsem za svůj život zatím poznala, a že budeme muset bydlet v autě, nebo že nás s Benem pošle k naší staré tetě Frances, takže si mám jít sbalit věci, nebo že se zbavila našeho kocoura Luckyho – převezla ho na druhou stranu dálnice a vysadila ho tam u nějaké farmy.

Tentokrát mi řekla, že je můj bratr mrtvý.

Odešel do školy a domů se nevrátil, což nebylo nic neobvyklého. Často totiž zůstával na noc u kamarádů – snažil se být co nejvíc mimo domov. Večeřely jsme tedy samy s matkou. Po večeři jsem šla do svého pokoje, abych si před spaním ještě chvíli četla, a matka zamířila do ateliéru.

O něco později za mnou přišla a probudila mě, aby mi řekla, že jí někdo volal a že má hrůzostrašnou zprávu. Sedla si na kraj postele a pohládila mě po vlasech. Seděla ode mne mírně pootočená, takže tvář měla ve stínu. Bylo krátce před půlnocí. Viděla jsem, jak do tmy světélkují ručičky mého natahovacího budíku, a slyšela jeho tikání připomínající tlukot nějakého mechanického srdce.

„Stala se nehoda,“ pravila matka. „Tvůj bratr jel domů na kole a srazilo ho auto. Podle policie byl na místě mrtvý.“

Připadalo mi, že ze mě vyprchal veškerý vzduch, a já se nedokázala nadechnout. Před očima se mi všechno rozostřilo.

A pak jsem začala řvát.

Obrátila se ke mně, chvíli mě s úsměvem pozorovala a pak se rozesmála. „Dělám si legraci,“ prohlásila. „Tvůj nanicovatý bratr je u Ryana na návštěvě, živ a zdrav. Nejspíš se teď cpou nechutně krémovými dortíky Devil Dogs a zírají na porno.“

„Proč bys to dělala?“ zeptala jsem se a sotva jsem byla s to vypravit ze sebe mezi vzlykáním nějaká slova. „Proč bys něco takového říkala z legrace?“

Znovu se zasmála. „Udělala jsem to pro tvoje vlastní dobro. Abych ti dala lekci.“

„Jakou lekci?“

„Nesmíš být tak důvěřivá, Alison. Nesmíš věřit všemu, co kde uslyšíš.“

Nevěřícíne jsem na ni vytřeštila oči. Sice říkala a dělala hrozné věci už předtím, dokonce byla schopná i zalhat, jen aby si se mnou pohrála, ale tohle bylo něco zcela jiného.

Nikdy jsem Benovi neřekla, co máma udělala. Dodnes to neví.

Jedinému Markovi jsem to řekla, a to hned na našem prvním rande, kdy jsme si u láhve vína vzájemně svěřovali svá tajemství. Myslím, že jsem si ho chtěla trochu otestovat a taky si vyzkoušet, kolik toho s ním dokážu sdílet, než ho naprosto vyděším. Naštěstí pro mě Marka jen tak něco nevyděsí. Tohle všechno se stalo ještě předtím, než mou matku poznal. To už věděl o jizvách, co mám na zádech, i o tom, jak mi nadávala. Ale zdálo se, že tahle historka ho trápí víc než kterákoliv jiná.

„Proboha,“ řekl. „Tvoje matka je zrůda. To je prostě zvrácenost. Kdo tohle udělá devítiletému dítěti?“

Když se s ní nakonec setkal, celou dobu se choval zdvořile, ale v průběhu let se s ní nikdy nesnažil navázat nějaký bližší kontakt. A pokud se někdy nacházela poblíž našich holek, ostražitě kolem nich kroužil – a měl pravdu.

Teď, když jsem mu řekla o tom, co si matka přeje, byla jsem svědkem, jak můj neochvějně vyrovnaný manžel málem spadl ze židle.

„Tady?“ procedil mezi zuby. „Ona tu chce být s námi?“

Seděli jsme u barového pultu v kuchyni, usrkávali čaj a já mu vyprávěla o svém zneklidňujícím výletu do New Yorku. Bylo příjemné být zase doma. Když jsme naši venkovskou usedlost, jejíž vznik se datuje do roku 1893, rekonstruovali, snažili jsme se zachovat co nejvíc původních prvků a originálních detailů: podlahy z tvrdého dřeva, elegantně tvarované sloupky dřevěného zábradlí (na nichž teď visí vánoční girlanda z borovicových větví), původní dveře, lišty i obložení oken. Ostatní vestavěné vybavení tvořící součást stavení jsme dali pryč nebo nahradili a některé zdi jsme zbourali, aby se prostor víc otevřel.

Mým nejoblíbenějším místem v domě byla od začátku kuchyň – měla jsem ráda podlahu ze širokých borovicových prken, kamenný dřez z přírodního masťku a moderní pracovní desku ze žuly. Nasávala jsem konejšivou atmosféru kuchyně všemi póry, abych se trochu uklidnila, a v rukou držela hrneček s bylinkovým čajem, který mi Mark udělal.

Byla jsem vyčerpaná. Zůstala jsem v nemocnici ještě dlouho po skončení návštěvních hodin a pak se v hotelu převalovala na posteli a házela sebou až do časného rána, kdy se mi podařilo chytnout jeden z brzkých letů zpátky domů. Kývla jsem směrem k Markovi a rozhlédla se po domě i po životě, které jsem si tak pečlivě vybudovala a které byly plné skutečných a stabilních věcí. Jenže teď mi naše starobylá venkovská usedlost z cihel připadala jako pouhá filmová kulisa – dům, jejíž někdo nakvap levným lepidlem poslepoval z kartonu a jenž se na mě každou chvíli má zhroutit.

Za těch devět let, co v naší venkovské usedlosti bydlíme, nás tady matka nikdy nenavštívila. Je tomu víc než deset let,